

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งไปที่ การศึกษาและพัฒนากระบวนการบูรณาการเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับอำเภอ โดยเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ที่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมและคุณภาพ เพื่อให้เกิดผลกระทบและสร้างการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล และพัฒนาไปสู่ระดับอำเภอ โดยมีกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับทั้งชาวบ้านในชุมชน ผู้นำชุมชน ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ หน่วยงานตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ท้องที่ ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่วิจัย และให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมเป็นแก่นของการศึกษาและพัฒนา ในขั้นตอนของการศึกษาพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมนี้ ทำให้ทีมวิจัยสามารถทราบข้อมูลสถานการณ์ผู้ยากไร้ในระดับพื้นที่ที่ถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการวิจัย ในทุกมิติมุมมองของกลุ่มองค์กรต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งทีมวิจัยได้วางแผนกระบวนการทำงานเป็นลำดับดังนี้

3.1 ขั้นตอนดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและออกแบบการสร้างการมีส่วนร่วม

ในขั้นตอนการดำเนินการของการวิจัยทางทีมวิจัยได้ร่วมกันประชุมเพื่อกำหนดขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1.1 การศึกษาบริบทและการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่อำเภอดอยสะเก็ด

เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลในการออกแบบกิจกรรมของการดำเนินการโดยการค้นคว้า ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับนโยบาย แนวคิดเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้การกำหนดนโยบายไปสู่การปฏิบัติทั้งแนวคิด รูปแบบโครงสร้างการดำเนินงาน ระเบียบข้อบังคับ กฎ กติกาและผลการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนในระดับอำเภอ เพื่อนำข้อมูลที่ได้เหล่านี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นจากพื้นที่ โดยมีวิธีการดังนี้

3.1.1.1 ศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไปของอำเภอดอยสะเก็ด การศึกษาข้อมูลทั่วไปของอำเภอดอยสะเก็ดเพื่อให้เห็นภาพรวมของพื้นที่ ทีมวิจัยได้ใช้วิธีการสืบค้นจากโปรแกรมอินเทอร์เน็ตที่มีข้อมูลปรากฏให้เห็นถึงประวัติความเป็นมา อาณาเขตติดต่อ การแบ่งเขตการปกครองเป็นรายตำบล ที่ได้ทราบถึง ที่มาของชื่อตำบล จำนวนหมู่บ้าน คำขวัญประจำตำบล รวมถึงสินค้าที่ขึ้นชื่อของตำบลนั้นๆ

3.1.1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการในพื้นที่ขององค์กรหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน กองทุนหมู่บ้าน ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน เป็นต้น ข้อมูลขององค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการในอำเภอดอยสะเก็ดทีมวิจัย ได้มีการจัดแบ่งหัวข้อให้ทีมวิจัยแต่ละคน ไปศึกษา รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ข้อมูลกองทุนหมู่บ้านประสานงานกับทางพัฒนากรอำเภอ ข้อมูลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอดอยสะเก็ดและเจ้าหน้าที่ของเทศบาล ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานได้ประสานในการขอสำเนาโปรแกรมสำเร็จรูปจากพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ และทางพัฒนาชุมชนอำเภอดอยสะเก็ดเป็น ผู้ฝึกสอนการใช้โปรแกรม เพื่อดึงข้อมูลออกมาใช้ ส่วนข้อมูลด้านการจัดตั้งกลุ่มในพื้นที่อำเภอดอยสะเก็ดนั้น ทีมวิจัย จึงได้สืบค้นข้อมูลจากโปรแกรมอินเทอร์เน็ตในส่วนของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ปรากฏกลุ่มจัดตั้งที่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการในพื้นที่ อำเภอดอยสะเก็ดทั้งหมด ภายหลังจาก ที่ทีมวิจัยแต่ละคนได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ แล้ว จึงได้ข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และประมวลผลถึงความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ อันส่งผลให้ทีมวิจัยได้ทราบสถานการณ์ การจัดสวัสดิการในอำเภอดอยสะเก็ดโดยภาพรวม

3.1.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ยากลำบากในพื้นที่ของระดับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนในพื้นที่โดยตรงรวมถึงประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ทีมวิจัยจึงได้จัดทำหนังสือชี้แจงเกี่ยวกับการโครงการวิจัยพร้อมกับขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ยากลำบากในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 12 แห่ง และ 1 เทศบาล ซึ่งได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองหน่วยงานด้วยดี

3.1.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์และสรุปผลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพไปพร้อมกันซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำให้ผู้วิจัยได้มีการจัดระเบียบหมวดหมู่ตามขอบเขตเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ อีกทั้งผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบในการจัดเก็บและ

จัดการข้อมูลให้เป็นระบบ ตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมได้ประกอบด้วย

3.1.2.1 การจัดระเบียบข้อมูล เป็นการจัดข้อมูลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ซึ่งผู้วิจัยทำการแยกข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการจัดระเบียบข้อมูลโดยยึดขอบเขตเนื้อหา ของการวิจัยเป็นหลัก โดยจัดกลุ่มข้อมูลในประเด็นใหญ่ๆ ก่อน

ส่วนที่ 1: ข้อมูลบริบทของอำเภอ
 ส่วนที่ 2: ข้อมูลองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการ
 ส่วนที่ 3: ข้อมูลรูปแบบวิธีการจัดสวัสดิการแต่ละองค์กร
 ส่วนที่ 4: ฐานข้อมูลผู้ยากลำบาก

ลักษณะข้อมูลที่รวบรวม

3.1.2.2 นำข้อมูลดิบไปสู่การแปลความหมาย เนื่องจากการทำงานวิจัยครั้งนี้เป็นการทำงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการแปลความหมายของผลการวิจัยทั้งสองด้าน โดยในเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ใช้การแปลความหมายโดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัย (Statistical package for the social science, SPSS) และนำมาประมวลเพื่ออธิบายผลร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.1.2.3 การสรุปผลการวิจัยและแปลความหมาย เมื่อข้อมูลได้ถูกจัดเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่และผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจากผู้วิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและแปลความหมายของข้อมูลว่า ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลนั้นๆ บอกอะไร กับผู้วิจัยบ้าง ข้อสรุปที่ได้สามารถตอบคำถามและวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าหมายไว้ได้หรือไม่ นอกจากการสรุปผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญแล้วยังทำให้ผู้วิจัยได้ทราบว่าข้อมูลที่ เก็บรวบรวมนั้นมีคุณภาพสามารถนำมาใช้ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งการสรุปผลการวิจัยและ การแปลความหมายของข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิด ทฤษฎีบางข้อของกาญจนา แก้วเทพ (2546: ไม่ระบุหน้า) ที่ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพและผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาเป็นเกณฑ์หรือแนวทางเบื้องต้นเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถสรุปผลและแปลความหมายของข้อมูล คือ

- การเชื่อมโยงความสัมพันธ์โดยใช้ทฤษฎี/ Conceptual tool ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
ที่ผู้วิจัยนำมาอธิบายข้อมูลและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้

- การวิเคราะห์กระบวนการ หากใช้แนวคิดในเรื่องการมีส่วนร่วมเข้ามาช่วย
อธิบายข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงกระบวนการของการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน

3.1.3 การค้นหาและนิยามความหมายของผู้ยากลำบากและผู้ยากไร้ ในขั้นตอนนี้เป็น
การศึกษาและพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้ในการจัดเก็บและการจัดระบบข้อมูลรวมกับทาง
ชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมในการทบทวนการจัดสวัสดิการของชุมชนที่เป็นอยู่ทั้งในอดีตและ
ปัจจุบัน ประกอบด้วย

3.1.3.1 ขั้นตอนการนิยามความหมายของ ของผู้ยากไร้ หรือผู้ยากลำบาก เริ่มจาก
การจัดประชุมที่มียกกำหนดกรอบการศึกษา และวางแผน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.ลงพื้นที่จัดสนทนากลุ่มย่อยกับแกนนำชุมชนของตำบลแม่โป่ง เพื่อกำหนดการ
จัดการเวทีในระดับตำบลโดยมีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ขั้นตอนในการจัดเวที

1.1.1 สร้างความเข้าใจในนโยบายกับแกนนำชุมชน

1.1.2 แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับทางชุมชน โดยมี

- ตัวแทนกลุ่มผู้ยากลำบาก
- ตัวแทนกลุ่มองค์กรต่างๆภายในชุมชน
- ตัวแทนกลุ่มองค์กรการเงิน

1.1.3 สรุปประมวลผลในเวทีผ่านฐานข้อมูลการพูดคุยในเวที

1.1.4 ลงพื้นที่ดูผู้ยากลำบากที่ได้ข้อสรุปจากเวที

1.2 ขั้นตอนการลงพื้นที่ (ลงพื้นที่ป่าไม้แดง)

1.2.1 จัดสนทนากลุ่มย่อยกับผู้ใหญ่บ้าน อบต.

1.2.2 ลงพื้นที่ดูผู้ยากลำบาก

3.2 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนในระดับตำบล

3.2.1 ลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลผู้ยากลำบากในระดับตำบล

3.2.1.1 จัดประชุมที่มียกสร้างแบบสอบถาม/แบบสำรวจ โดยนำข้อมูลจากการ
ดำเนินกิจกรรมจากข้อ 3.1 มาประมวลวิเคราะห์ถึงผลที่ได้และแบบการสำรวจข้อมูลตำบล

3.2.1.2 การสำรวจข้อมูล โดยเริ่มจาก ลงพื้นที่ จัดสนทนากลุ่มย่อยกับแกนนำ
แต่ละตำบล พร้อมคัดเลือกตัวแทนหมู่บ้านละ 3-5 คนเข้าร่วมเวทีในการจัดสนทนากลุ่มย่อยเพื่อวาง
แผนการลงสำรวจข้อมูล กลุ่มผู้ยากลำบากในบริบทของแต่ละหมู่บ้าน แต่ละตำบล

โครงคำถามการลงพื้นที่เก็บรายชื่อ “ผู้ยากไร้และด้อยโอกาส”

1.ชื่อ-นามสกุล ประสบปัญหาอะไรอยู่บ้าง/ตอนนี้สภาพความเป็นอยู่เป็นอย่างไรบ้าง/ลำบากไหม

.....

.....

2.ทำอะไรอยู่/ทำอาชีพอะไร

.....

.....

3.ในครอบครัวมีสมาชิกด้วยกันกี่คน/ตอนนี้ไปไหนกันหมด/อยู่ไหนกันบ้าง

.....

.....

4.ใคร/คนในบ้านในชุมชนมาช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเราบ้างไหม

.....

.....

5.ได้รับความช่วยเหลือจากใครบ้างในหมู่บ้าน/หรือหน่วยงานไหนเข้ามาช่วยเหลือบ้างช่วยเหลือยังใงบ้าง

.....

.....

6.เวลาที่เจ็บไข้ได้ป่วยไปหาใคร/รักษายังไง/ทำยังไง

.....

.....

7.ต้องการให้มีการช่วยเหลือพ่ออู๊ย แม่อู๊ย อย่างไรบ้าง

.....

.....

ลักษณะโครงคำถามในการกำหนดเป็นแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลผู้ยาลาก

ชื่อหมู่บ้าน

หมู่ที่

ตำบล

อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

๑. ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
บ้านเลขที่.....
เลขประจำตัวบัตรประชาชน.....
๒. สมาชิกในครอบครัว(รวมตัวเอง).....คน.....
๓. ลักษณะความยากลำบาก.....
๔. สภาพความเป็นอยู่.....
๕. สาเหตุที่ทำให้เกิดความยากลำบาก.....
๖. การทำมาหากิน/อาชีพ/รายได้(ต่อวัน/เดือน).....
๗. รายการจ่ายประจำวัน.....
๘. รายการจ่ายประจำเดือน.....
๙. ผู้ยากลำบากมีการพึ่งพาตัวเองเรื่องไหนบ้าง อย่างไร.....
๑๐. การพึ่งพาคน/คน/หน่วยงาน/องค์กรนอกชุมชนมีหรือไม่ อย่างไร
.....
๑๑. ความต้องการรับความช่วยเหลือของผู้ยากลำบากมีหรือไม่ เรื่องอะไร
.....
๑๒. ลักษณะเด่น ความสามารถพิเศษ
.....

ลักษณะแบบสัมภาษณ์

3.2.1.3 หลังจากลงพื้นที่สำรวจข้อมูลร่วมกับแกนนำชุมชนในแต่ละชุมชน ได้มีการจัดสนทนากลุ่มย่อยเป็นรายตำบลเพื่อพัฒนารูปแบบและรวบรวมประสบการณ์ของการจัดการสวัสดิการในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาเป็นของดีในแต่ละตำบล ขณะเดียวกันก็นำข้อมูลที่ได้มาออกแบบและกำหนดรูปแบบการจัดเวทีตำบล

3.2.1.4 การจัดเวทีในระดับตำบล โดยเริ่มจากการนำข้อมูลที่ได้ลงไปเรียนรู้การทำงานของแกนนำชุมชนที่ผ่านเวทีการสนทนากลุ่มย่อย(AAR) และข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาออกแบบกิจกรรมในลักษณะของการกำหนดขั้นตอนการพูดคุยและวางเป้าหมายเวทีตำบลคือการพัฒนารูปแบบการจัดการสวัสดิการ ผ่านรูปแบบที่ชุมชนทำได้อยู่แล้ว โดยมีสาระดังนี้

- นำเสนอแนวคิดนโยบายการจัดสวัสดิการชุมชนในอนาคต
- นำเสนอภาพผู้ยากไร้แต่ละตำบล เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการประชุมสามารถเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของคนยากไร้ในพื้นที่ได้
- แบ่งกลุ่มย่อยระดมความคิด โดยมีโจทย์ในการพูดคุย ประเด็น คือ จากตัวอย่างของคนยากไร้ที่เห็นในวีซีดี ทางกลุ่มแกนนำคิดว่าเพียงพอหรือไม่ และ ต้องการเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง รูปแบบการช่วยเหลือผู้ยากไร้ในชุมชนที่มีการปฏิบัติอยู่แล้วนั้นมีลักษณะ รูปแบบ วิธีการอย่างไรบ้าง และในกลุ่มคิดว่ารูปแบบการปฏิบัติดีๆนี้รูปแบบไหนที่คิดว่าจะเป็นเรื่องเด่นของกลุ่ม
- นำรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นเรื่องดีของแต่ละกลุ่มมาคัดเลือกให้ได้ข้อดีที่เป็นเรื่องเด่นตัวแทนของตำบล
- ทำความชัดเจนให้กับเรื่องเด่นของแต่ละตำบลเตรียมจัดพิมพ์เป็นเอกสาร

จากสาระสำคัญดังกล่าวข้างต้นได้นำมาสู่การออกแบบการจัดการเวทีในระดับตำบลโดยมีเนื้อหาของการจัดเวทีดังนี้

ตาราง 1 กระบวนการออกแบบการจัดการเวทีระดับตำบล

กิจกรรม	รายละเอียด
ช่วงที่ 1 : เปิดเวทีและกล่าวต้อนรับโดยนายก อบต. หรือผู้ที่นายกมอบหมาย	ประสานงานกับทางอบต.เพื่อเตรียมคน
ช่วงที่ 2 : นำเสนอภาพการดำเนินงานด้านสวัสดิการของภาครัฐและบทบาทกระบวนการทำงานของโครงการรวมถึงชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมครั้งนี้	- นำเสนอภาพการจัดสวัสดิการของภาครัฐแบบเดิมและแบบใหม่ให้ชุมชนได้เห็นภาพพร้อมทั้งเสนอ“จุดเข้า” ของโครงการที่เกี่ยวข้องกับการทำงานครั้งนี้และกระบวนการทำงานของโครงการ - เปิดโอกาสให้เวทีได้ซักถามข้อสงสัยต่อแนวทางดังกล่าว
ช่วงที่ 3 : เปิดเวทีทัศน์ฉายภาพผู้ยากลำบากในพื้นที่	- ยกตัวอย่างภาพและเสียงของผู้ยากลำบากในพื้นที่นั้นๆและตอนท้ายประมวลภาพรวมพร้อมทั้งคำถามทิ้งท้าย
ช่วงที่ 4 : ประมวลภาพการฟังพาของผู้ยากลำบาก	- แยกให้เห็นประเด็นการฟังพาในระดับตัวเอง ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่นและภายนอก
ช่วงที่ 5 : ชวนคนในเวทีคิดต่อภาพวิทัศน์ที่เห็น	ประมวลคำถามโยนในวง -ท่านคิดอย่างไรต่อสิ่งที่เห็น -ท่านมองผู้ยากลำบากเหล่านี้ได้อย่างไร?เพื่อให้เป็นประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน

กิจกรรม	รายละเอียด
ช่วงที่ 6 : แบ่งกลุ่มย่อยชวนกันคิดต่อ	ตั้งประเด็นคำถาม - หากคิดถึงคำว่า “ผู้ยากลำบากท่านคิดถึงอะไร หรือคิดถึงใคร” - การช่วยเหลือผู้ยากลำบากในชุมชนของท่านมีอยู่หรือไม่? อย่างไร? - ท่านคิดว่าชุมชนจะมีแนวทางช่วยเหลือผู้ยากลำบากเหล่านี้ได้เรื่องไหนบ้าง?อย่างไร? - การดูแลสวัสดิการที่รัฐหรือองค์กรท้องถิ่นจัดให้แต่เดิมมีอะไรบ้าง ท่านคิดอย่างไร?
ช่วงที่ 7 : เล่าสู่กันฟังจากสิ่งที่คุยกัน	- พี่เลี้ยงชมวดภาพในการพูดคุยแต่ละกลุ่มอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
ช่วงที่ 8 : นำเสนอ”ตัวอย่างดีๆของตำบล”	- นำเสนอตัวอย่างที่ดีๆในการจัดสวัสดิการทั้งหมดและให้ชุมชนเห็นว่าตัวอย่างการดูแลผู้ยากลำบากดีมีที่ไหนบ้างและร่วมกันมองว่าหาก ชุมชนจะทดลองทำเพื่อดูแลผู้ยากลำบากเหล่านั้น
ช่วงที่ 9 : สรุปประมวลภาพรวมและการดำเนินงานต่อ	- หากชุมชนอยากจะทดลองทำลองชวนคุยเรื่องการหาตัวแทนตำบลในการนำเสนอในเวทีระดับอำเภอ
ช่วงที่ 10 : ทีมงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรม	- เพื่อประเมินผลกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อนำปรับปรุงในกิจกรรมตำบลต่อไป

3.2.1.5 การพัฒนาของดี(รูปแบบการจัดสวัสดิการที่ดีในระดับตำบล) หลังจากมีการจัดเวทีในระดับตำบลแล้วได้มีการทำแผนเพื่อนำไปสู่การรวบรวมของดีในระดับตำบลในการการจัดสวัสดิการ โดยมีการค้นหาและรวบรวมดังนี้

1. จัดสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มแกนนำในระดับตำบล
2. กำหนดกรอบการวิเคราะห์ของดีแต่ละตำบล
3. ลงพื้นที่ประมวลสรุปพร้อมทำสื่อของดีเพื่อเตรียมนำเสนอในเวทีระดับอำเภอ
4. ข้อสรุป/ผลที่ได้ของดีในระดับตำบล

ตาราง 2 รูปแบบของดีแต่ละตำบล

ที่	ตำบล	ของดี
1	เทพเสด็จ	หอมบุญข้าวต้ม
2	ป่าเมียง	หอมกิน หอมตาน
3	लगวเหนือ	หอมบุญสะปะ
4	เชิงคอย	เยี่ยมบ้าน
5	ป่าป่อง	กองบุญเยี่ยมบ้าน
6	แม่ฮ้อยเงิน	ลงขันปันน้ำใจ
7	ตลาดใหญ่	ข้าวปั้นกล้วยหน่วย
8	แม่คือ	กินหวานตานด้อม
9	สำราญราษฎร์	น้ำใจชุมชนคนสำราญราษฎร์
10	ป่าลาน+สง่าบ้าน	น้ำใจพี่น้อง
11	ตลาดขวัญ	น้ำใจชุมชน
12	แม่โป่ง	ฮ่วมแสง หอมทุน จัวยกิด
13	เทศบาลเชิงคอย	ธารน้ำใจ
14	สันปูเลย	กินฮ่วมตานหาม

3.3 ขั้นตอนการจัดเวทีระดับอำเภอ

เมื่อทีมวิจัยจัดเวทีระดับตำบลครบทั้ง 13 ตำบล 1 เทศบาลเรียบร้อยแล้ว ได้มีการวางแผนเพื่อที่จะนำแกนนำแต่ละตำบลมานำเสนอรูปแบบการปฏิบัติที่ดีในการช่วยเหลือผู้ยากไร้ในระดับอำเภอเพื่อให้แกนนำที่เป็นตัวแทนในระดับตำบลนั้นสามารถเห็นภาพรวมของคนยากไร้ในระดับตำบลว่ามีสถานการณ์อยู่อย่างไรและรูปแบบการปฏิบัติที่ดีในการช่วยเหลือกันของแต่ละชุมชนเป็นอย่างไร โดยเวทีระดับอำเภอมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 เวทีกลุ่มย่อยเพื่อค้นหารูปแบบการจัดสวัสดิการในระดับอำเภอ โดยมีการแบ่งกลุ่มย่อยตามกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มชุมชน 2 กลุ่ม กลุ่มพระสงฆ์ และกลุ่มตัวแทนภาคีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นพูดคุยในแต่ละกลุ่มย่อยดังนี้

- 1.มีแนวป้องกันกันอย่างไร (กิจกรรม)
- 2.มีแนวคุ้มกันกันอย่างไร (กองทุน)
- 3.มีแนวคำชูกันอย่างไร (วิธีการช่วยเหลือ) และ
- 4.มีแนวแก้ไข (กิจกรรมที่ปฏิบัติเดิม)

3.3.2 นำเสนอผลการแลกเปลี่ยนกลุ่มย่อย โดยนำเสนอผลการแลกเปลี่ยนให้เห็นประเด็นที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

3.3.3 สรุปประมวลผลการแลกเปลี่ยนกลุ่มย่อย

3.3.4 คัดเลือกตัวแทนคณะกรรมการแต่ละตำบล เพื่อค้นหารูปแบบการจัดสวัสดิการระดับอำเภอ ตั้งเป็นคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการระดับอำเภอที่มีการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1.เป้าหมาย ประชาคมในอำเภอดอยสะเก็ดได้รับทราบสถานการณ์ผู้ยากลำบากในพื้นที่ และร่วมแลกเปลี่ยนแนวคิดเรื่องรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนระดับอำเภอ

2.กระบวนการและเนื้อหา

- เกริ่นนำเข้าสู่เป้าหมาย
- แสดงปาฐกถา...คนดอยสะเก็ดไม่ทอดทิ้งกัน... องค์ปาฐก
โดย พระเทพโพธิวิรังสี เจ้าคณะอำเภอดอยสะเก็ด
- นำเสนอภาพรวมการดำเนินงานวิจัย....จัดสวัสดิการชุมชน : ของดี 14 เรื่องที่ไม่เคยรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน 4 ก
 - มีแนวป้องกันกันอย่างไร (กิจกรรม)
 - มีแนวคุ้มกันกันอย่างไร (กองทุน)
 - มีแนวคำชูกันอย่างไร (วิธีการช่วยเหลือ)
 - มีแนวแก้ไข (กิจกรรมที่ปฏิบัติเดิม)
- ชวนคุย ชวนคิด การกำหนดอนาคตชุมชนไม่ทอดทิ้งกัน
 - กลุ่มพระสงฆ์ (เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล)
 - กลุ่มหน่วยงาน องค์การภาคี
 - กลุ่มองค์กรชุมชน

- กลุ่มองค์กรชุมชน
 - กลุ่มองค์กรบริหารส่วน
- ประมวลภาพโดยสรุปรูปแบบการจัดสวัสดิการเชิงบูรณาการ
 - สร้างกอง
 - กองทุนที่มองถึงกำไร
 - ได้มาจากกลุ่มกทบ. สหกรณ์ ฯลฯ ที่จะจัดสรรกำไรช่วยเหลือ
 - กองบุญที่แสดงน้ำใจของชุมชน
 - ผ่านบุญจากการ บริจาคเงิน ช่วยเหลือ ฯลฯ)
 - ผ่านงานบุญ เป็นเงิน หรือ สิ่งของ
 - ผ่านการทอดผ้าป่า
 - กองหนุน
 - หน่วยงานรัฐ
 - ร้านค้า
 - สร้างเครือข่ายกลุ่ม
 - กลุ่มผู้สูงอายุ
 - กลุ่มเด็ก เยาวชน
 - กลุ่มคนพิการ
 - กลุ่มอาชีพ
 - กลุ่มสุขภาพ
 - กลุ่มต่างๆ
 - ทำงานผ่านข้อมูลในกลุ่มจะสามารถรู้ได้ว่า ใครลำบากมากที่สุด ใครเก่งอะไรบ้าง
 - จะมีการเชื่อมโยงผ่านการซื้อ การขาย การให้ จะง่ายขึ้น
 - สร้างฐานข้อมูล
 - จะเกิดการค้าชู้กัน ในเรื่อง การทำมาหากิน การหารายได้ เช่น คนต้องการงานกับคนให้งานไม่เคยเจอกัน
 - สร้างฐานข้อมูลผู้ยากลำบากให้เป็นข้อมูลที่รู้ร่วมกัน
 - สร้างคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการ
 - มีตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ
 - ดึงหน่วยงานภาครัฐเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำด้วย ร่วมให้เงิน

- มีพระสงฆ์เป็นส่วนเชื่อมร้อย

O สร้างภูมิคุ้มกัน

- การให้ธรรมะที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายและเผยแพร่
- การให้แนวคิดเรื่องความพอเพียง
- การให้เกียรติผู้ยากลำบากเพื่อได้รับความช่วยเหลืออย่างมีศักดิ์ศรี เช่น สนับสนุนคนทำดี และช่วยเหลือคนทำดี
- สนับสนุนการจัดสวัสดิการของตนเอง ผ่าน การออม การทำบัญชีครัวเรือน ทำตู้เย็นข้างบ้าน ตู้เย็นสาธารณะ การสร้างพื้นที่สาธารณะให้ผู้ยากลำบาก ได้พักผ่อน
- สถาบันที่มีในท้องถิ่น เช่น โรงเรียน ม.ราชภัฏ ม.ราชมนคล นำทำ นำรู้ และทำงานร่วมกับวัด เพื่อจัดกิจกรรมพื้นฐานของสวัสดิการตั้งแต่เด็ก จนถึงเตรียมตัวออกไปปรับใช้สังคม

หลักคิด : ทุกแนวคิดต้องปึกธงให้ชัดเจนว่าจะไปสู่การเรื่องการจัดสวัสดิการอย่างไร

แลกเปลี่ยน

1. ตั้งกองทุน แล้วต้องตั้งกองงานเพื่อให้คนมีงานทำและจัดระบบการตลาดให้เกิดการเชื่อมโยงกัน
2. น่าจะเป็นมิติทางสังคมแบบใหม่ในสังคมไทย แต่การสร้างงาน สร้างอาชีพควรต้องสร้างความเข้มแข็งจากภายในไปพร้อมกับการเชื่อมกับ(ตลาด)ภายนอกหรือไม่? แล้วเราจะมียุทธวิธีใดเพื่อให้เกิดคุณค่าและมูลค่าเกิดขึ้นพร้อมกันและเกิดความยั่งยืน? (สร้างช่องทางขายผ่านเว็บไซต์)

- ขยับเคลื่อน รูปแบบการบูรณาการเครือข่ายชุมชนสวัสดิการอำเภอคอยสะเกิด

✓ ตั้งคณะกรรมการ

O ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ

O องค์ประกอบ

- พระ
- ผู้นำปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำกลุ่ม คณะญาติทางธรรม ,คณะศรัทธา
- ปราชญ์ชาวบ้าน
- ครู

3.4 ขั้นตอนการทอดผ้าป่าในระดับอำเภอ

การทอดผ้าป่าเป็นข้อสรุปที่ได้จากการจัดเวทีในระดับอำเภอ โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

เป้าหมาย : สร้างกองทุนสวัสดิการระดับอำเภอเพื่อคนดอยสะเก็ด

ข้อหารือ :

1. ประสานงานกับกำนัน นายกอบต.
2. มากันไม่ครบ ขอรายชื่อเป็นกรรมการก่อนได้ไหม???
3. เข้าไปคุยกับประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประธานชมรมอบต.
เกี่ยวกับการทำงาน และขอเชิญมาเป็นกรรมการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

1. เจ้าคณะจังหวัด
2. นายกอบจ.

คณะกรรมการฝ่ายสงฆ์ (ใส่ฉายาที่หลัง)

1. เจ้าคณะอำเภอ
2. รองเจ้าคณะอำเภอ
3. เจ้าคณะตำบล
4. เจ้าอาวาสทุกวัด

คณะกรรมการฆราวาส

1. นายอำเภอ
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. ผกก. สภอ.ดอยสะเก็ด
4. หัวหน้าส่วน หัวหน้าหน่วยงานในอำเภอดอยสะเก็ด
5. ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน โรงพยาบาล
6. ผู้จัดการธนาคารทุกธนาคาร +สหกรณ์ทุกสหกรณ์ ทุกประเภท +ธกส.+เครดิตยูเนียน
7. หัวหน้าสาธารณสุขอำเภอ หัวหน้าสถานีอนามัยทุกตำบล
8. นายกอบต./นายกเทศมนตรี ทุกตำบล
9. ประธานสภาตำบล/เทศบาลทุกตำบล

10. ถ้ำน้ำพุร้อน
11. ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน
12. ประธานกองทุน+กลุ่มอาชีพ กองทุนระดับตำบล
13. เครือข่ายผู้สูงอายุอำเภอคอยสะแก
14. สภาวัฒนธรรมอำเภอ ตำบล
15. ประธานกลุ่มแม่บ้านระดับอำเภอ ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน
- 16 ประธานอสม.ระดับอำเภอ ระดับตำบล
17. ประธานอาสาพัฒนาชุมชนระดับอำเภอ ระดับตำบล
18. ผู้อำนวยการศูนย์ช่วยเหลือใคร
19. บ้านศิลาคล
20. คอยสะแกคอนกรีต
21. หจก. หุ่นศิลา
22. คอยสะแกของเก่า
23. เชียงใหม่สุขสวัสดิ์
24. โรงชำแหละสุกรชัยพัฒนาฟาร์ม
25. บริษัทคองคอยแดน
26. หัวหน้าเขื่อนแม่กวง
27. คหบดี พ่อค้า
28. สกต.แม่โป่ง
29. ห้างหุ้นส่วนจำกัดส.วิไลการค้า
30. บริษัทแม่โป่งเลเซอร์ (หมู่ ๒ ตลาดใหญ่)
31. เจ้าของตลาดแม่คือ (ดร.ถวิล บัวเงิน)
32. ไปรษณีย์ อ.คอยสะแก
33. เจ้าของป้อม.คอยสะแก
34. อุทยานแห่งชาติแม่ตะไคร้
35. หน่วยจัดการต้นน้ำแม่ลาย-แม่ออน

36. ประธานประชาคมทุกหมู่บ้าน
37. ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาอ.ดอยสะเก็ด
38. ประชาชนทุกคนในอำเภอดอยสะเก็ด
39. เครือข่ายกลุ่มเยาวชน
40. เต้า การ์เด็นท์
41. วังธารีรีสอร์ท
42. สวนทิวชล
43. โครงการหมู่บ้านจัดสรรในอำเภอดอยสะเก็ดทุกโครงการ
44. ร้านอาหารชายทุ่งกึ่งเต็น
45. เทพเสด็จรีสอร์ท
46. ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษาทุกระดับ

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. คณะกรรมการสวัสดิการชุมชนอำเภอ
2. สสว.10
3. สกว.แม่ใจ

ตาราง 3 การเตรียมงาน

งาน	รายละเอียด
เข้าไปคุยกับนายกอบจ., เจ้าคณะจังหวัด	มีหนังสือนำขอความร่วมมือ ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการ
เข้าไปคุยกับประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	มีหนังสือนำขอความร่วมมือ ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการ
เข้าไปคุยกับนายกชมรมอบต.	มีหนังสือนำขอความร่วมมือ ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการ
ประสานงานกับประธานกลุ่มทุกกลุ่ม ทุก หมู่บ้าน ทุกตำบล	มีหนังสือนำขอความร่วมมือ ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการ

งาน	รายละเอียด
1. พิมพ์ซองผ้าป่า - พิมพ์รายชื่อทั้งหมด - ประสานรายชื่อ	- 20,000 ซอง - 112 หมู่บ้าน - ตราปั๊มเป็นของวัดพระธาตุคอกสะเก็ด
2. ประชาสัมพันธ์ผ่านการบอกต่อ หนังสือพิมพ์ วิทยุ เสียงตามสาย แม่โจ้ มช.	- ทำโปสเตอร์ไปยังพ่อหลวงบ้าน อบต. ช่วยประชาสัมพันธ์ในระดับอำเภอ - สกว. ช่วยประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ - อบต. ไร่รถโฆษณา
3. การแจกซอง	- แจกเป็นหมู่บ้าน กำนัน อบต. วัด - นัดหมายประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน อบต. เพื่อแบ่งซองที่อำเภอ - แจกซอง 80 % ของจำนวนครัวเรือน

ขอเชิญร่วมทำบุญเป็นเจ้าภาพทอดผ้าป่าสามัคคี “กองทุนสวัสดิการคนดอยสะเก็ด”

สมทบทุนจัดตั้งกองทุนสวัสดิการคนดอยสะเก็ด

ทอดถวาย ณ วัดพระธาตุดอยสะเก็ด อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

ในวันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2550 : เวลา 13.39 น.

เนื่องด้วยมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการชุมชนโดยคณะทำงานร่วมกับแกนนำในชุมชนอำเภอดอยสะเก็ด จนกระทั่งได้คณะกรรมการที่อาสาเข้ามาขับเคลื่อนให้เกิดการนำรูปแบบการช่วยเหลือกันที่มีอยู่มาเป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการของอำเภอดอยสะเก็ด ให้สมกับที่อำเภอดอยสะเก็ดได้รับเลือกให้เป็น 1 ใน 12 อำเภอทั่วประเทศไทยให้เป็นอำเภอนำร่องในการจัดสวัสดิการต่อไป

ซึ่งคณะกรรมการได้เห็นว่าควรมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ เพราะคนดอยสะเก็ด.....ไม่ถอดทิ้งกัน ดังคำพูดของคนดอยสะเก็ดที่มีต่อการจัดสวัสดิการเพื่อคนดอยสะเก็ด

“อาตมาเป็นคนที่อื่นมาอาศัยที่อำเภอดอยสะเก็ด ตั้งมั่นว่าเมื่อมาอยู่ที่นี่แล้ว ก็จะพัฒนาและสร้างคุณประโยชน์ให้แก่คนอำเภอดอยสะเก็ดอย่างเต็มความสามารถ” ปาถกฐาธรรมท่านพระครูโพธิรังษี

“คนดอยสะเก็ดอยู่อย่างพ้อย่างน้อย ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาโดยตลอด เราอยากเห็นคนที่มีความยากลำบาก คนทุกข์คนยากได้รับการช่วยเหลือกันทุกคน และเป็นการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง”..... การประชุมเวทีตำบล และอีกมากมายหลายร้อยความคิดเห็นที่มีต่อการจัดสวัสดิการให้กับคนดอยสะเก็ดด้วยกัน

จึงเรียนเชิญท่านผู้ใจบุญในอำเภอดอยสะเก็ด ได้ร่วมเป็นเจ้าภาพในการทอดผ้าป่าสามัคคีในครั้งนี้ และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยบันดาลให้ทุกท่านและครอบครัวที่มีจิตศรัทธาในการบริจาคอุปัฏฐากจรร่วมกันจงมีแต่ความสุขความเจริญ มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธนสารสมบัติยิ่งๆ ขึ้นไปเทอญ. โดยมีกำหนดการดังนี้

วันพุธ ที่ 14 พฤศจิกายน 2550 : ตกแต่งศาลาองค์ผ้าป่าสามัคคีแต่ละพื้นที่ของตำบล

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2550 : ขึ้น 6 ค่ำเดือน 12 (เดือนยี่หนือ) เวลา 13.39 น.

ทอดถวาย ณ วัดพระธาตุดอยสะเก็ด อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

ตัวอย่างใบอนุโมทนา

3.5 การดำเนินกิจกรรมหลังการทอดผ้าป่า

กิจกรรมการทอดผ้าป่าถือว่าเป็นกิจกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นจากความต่อเนื่องของ วิธีการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด เพื่อเป็นรอยต่อของ ความต่อเนื่องหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการวิจัย โดยมีการสร้างเงื่อนไขให้เกิด สาระสำคัญดังต่อไปนี้

3.5.1 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการระดับอำเภอ โดยมี
รายละเอียดการดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. จัดประชุมกลุ่มผู้ก่อการเพื่อ จัดทำแผนการงานในการบริหารจัดการทุนที่ได้จากการทอดผ้าป่า โดยร่วมกันออกแบบแผนงานบนฐานข้อมูลของ กลุ่มผู้ยากลำบาก
2. วางแผนการบริหารจัดการร่วมกันที่เน้นความต่อเนื่องในการช่วยเหลือกลุ่มผู้ยากลำบากในพื้นที่ผ่านจัดการร่วมกับ องค์กรท้องถิ่น

3.5.2 การกำหนดโครงสร้างคณะทำงานกองทุนสวัสดิการระดับอำเภอ

ผ่าน คณะทำงานที่ร่วมกันก่อตัวผ่านกิจกรรมทอดผ้าป่าผู้ยากลำบากอำเภอคอยสะเก็ดโดยจัดประชุมคัดเลือกคณะกรรมการระดับอำเภอ กำหนดบทบาทหน้าที่ ตามฐานข้อมูลร่วมกันวิเคราะห์ของแต่ละตำบล และนำแผนงานที่ร่วมกันทำมากำหนดตัวบุคคลที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการ

3.6 ดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้ โดยลงพื้นที่จัดประชุมคณะทำงานระดับอำเภอในการดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

3.6.1 สํารวจข้อมูลผู้ยากลำบากที่ต้องให้ความช่วยเหลือ จัดประชุมคณะทำงาน
นำข้อมูลผู้ยากลำบาก และ ทบทวนการดำเนินงาน และแบ่งบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละตำบลไปสำรวจตามแบบสำรวจที่ร่วมกันออกแบบ

3.6.2 หลังจากมีการสำรวจตามแผนที่วางไว้ ทางคณะทำงานอำเภอจะมีการจัดประชุมไปตามตำบลต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การทำงาน “เครือข่ายการจัดสวัสดิการอำเภอคอยสะเก็ด”

แบบสอบถาม

1. ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง/กลุ่ม.....
ที่อยู่.....

2. หากมีการจัดสวัสดิการชุมชนแก่บุคคลเหล่านี้ โดยส่วนตัวท่านสนใจที่จะเข้าร่วมจัดสวัสดิการแก่คนกลุ่มใดมากที่สุด (เรียงลำดับตามความสนใจของท่าน จาก 5 4 3 2 1 โดยที่ 5 = สนใจมากที่สุด , 1 = สนใจน้อยที่สุด)

.....ผู้สูงอายุ

.....ผู้ติดเชื้อ

.....คนพิการ

.....เด็ก ไม่มีคนดูแล กำพร้า เด็กที่ได้รับผลกระทบ ขาดทุนการศึกษา

.....ผู้ด้อยโอกาส ทางอาชีพ การกู้ยืมเงิน

.....ผู้รับภาระ

.....ผู้นำ/แกนนำชุมชน

.....อื่นๆ(ระบุ).....

และควรมีการจัดการหรือให้การช่วยเหลือกับกลุ่มผู้ยากลำบากเหล่านี้อย่างไรบ้าง

.....
.....

3. หากมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนอำเภอคอยสะเกิดขึ้น ท่านเห็นว่าบุคคล หรือหน่วยงานใดบ้างที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน

.....
.....
.....
.....
.....

4. สำหรับคณะกรรมการที่มีการจัดตั้งขึ้นนั้นท่านคิดว่า ควรมีหน้าที่บทบาทในการดำเนินงาน อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามคณะกรรมการ

แบบฟอร์มขอรับการช่วยเหลือ

เครือข่ายกองทุนสวัสดิการคนดอยสะเก็ด

1. ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี
เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
2. ที่อยู่ บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
3. ลักษณะความเดือดร้อน(แจ้งรายละเอียด และหากเป็นกรณีที่เกิดฉับพลัน โปรดระบุวันเกิดเหตุ)
.....
.....
.....
4. หลักฐานที่แนบมาด้วย(สามารถเลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
.....สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ภาพถ่ายความเดือดร้อน
.....สำเนาใบมรณะบัตร อื่นๆ(ระบุ).....
5. ลงชื่อรับรอง

.....
()
คณะกรรมการสวัสดิการระดับหมู่บ้าน คณะกรรมการสวัสดิการระดับตำบล
วันที่ วันที่.....

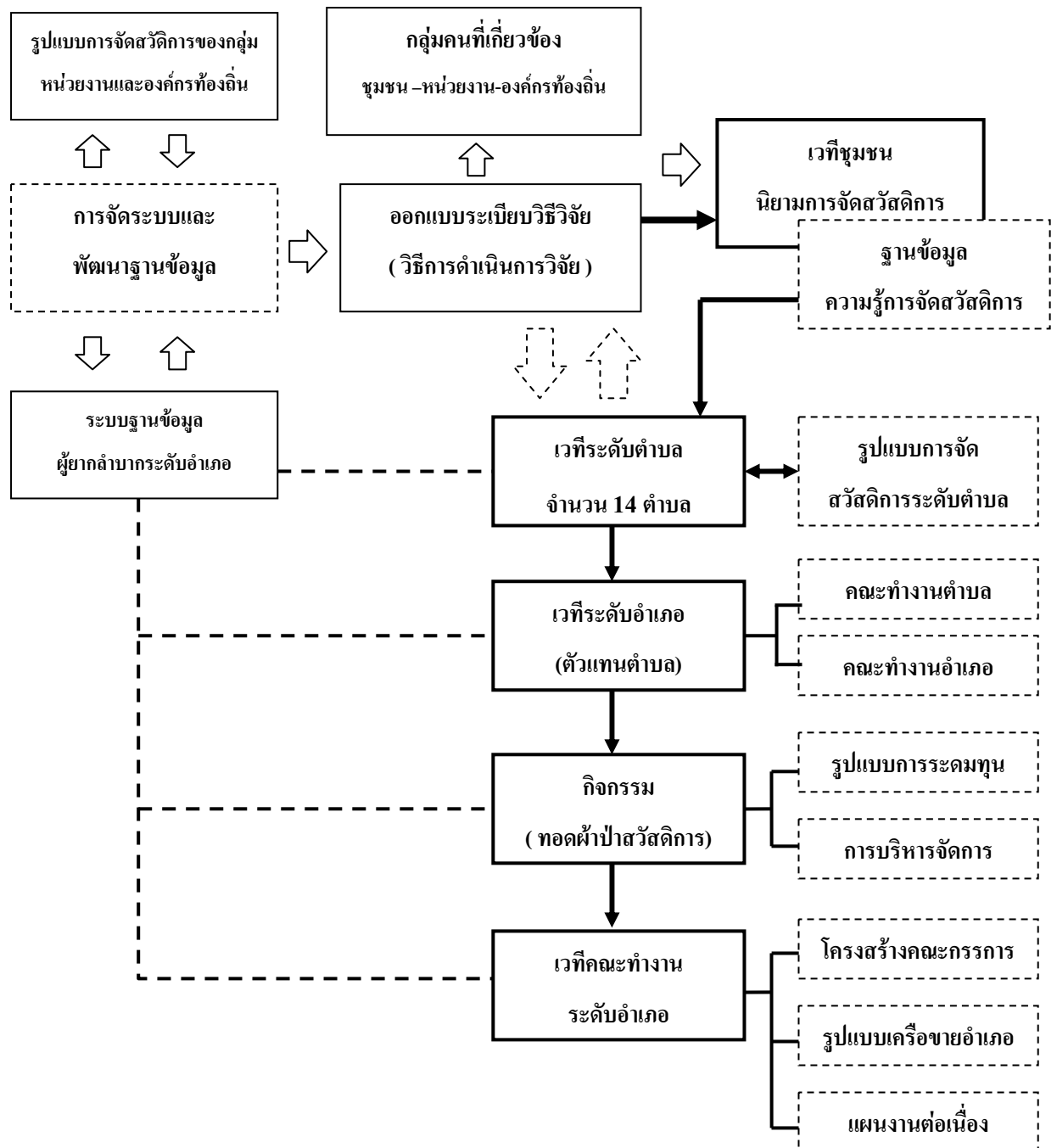
ลงชื่อเห็นชอบ ลงชื่อเห็นชอบ

.....
() ()
ประธานคณะกรรมการสวัสดิการระดับอำเภอ คณะกรรมการสวัสดิการระดับอำเภอ

ตัวอย่างแบบฟอร์มการขอรับความช่วยเหลือ

บทสรุปของวิธีดำเนินการวิจัย

ในวิธีดำเนินการวิจัย เป็นการดำเนินการวิจัยผ่าระเบียบวิธีวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีรูปแบบที่หลากหลายของกิจกรรม ทั้งนี้ในความหลากหลายของรูปแบบการวิจัยที่สะท้อนมาเป็นกิจกรรม จะต้องอาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งในแต่ละขั้นตอนก็จะมีการนำเครื่องมือของการจัดการความรู้มาใช้ เช่นการ ตีความ และการให้ความหมายในสิ่งที่ชุมชนทำเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมคิดให้มากที่สุด ในช่วงแรกเพื่อที่นำไปสู่การปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมของเป้าหมายในการวิจัย โดยสรุปแล้ววิธีดำเนินการวิจัยจะประกอบด้วยแกนสาระสำคัญดังแผนภาพ (หน้าต่อไป)

ภาพ 1 วิธีดำเนินการวิจัย

จากแผนภาพเป็นภาพรวมของวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีสาระสำคัญของการดำเนินกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญต่อข้อมูล และการวิเคราะห์ผลที่ได้จากข้อมูล มาออกแบบกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่วิจัย ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนจะประกอบด้วย

1.การรวบรวมจัดระบบและพัฒนาข้อมูล ซึ่งเน้นการประมวลความรู้ในรูปแบบการจัดสวัสดิการของหน่วยงานในพื้นที่ โดยเฉพาะในส่วนของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือว่าเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด ขณะเดียวกันในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ก็จะมีการนำผลที่ได้ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ผลกระทบที่กิจกรรมการรวบรวมข้อมูล ไปสัมพันธ์ด้วยมาเป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมต่างๆ โดยผ่านการ AAR ของทีมงานซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในขั้นตอนของการสร้างฐานข้อมูลในการทำงานที่ท้ายสุด ความต่อเนื่องของกระบวนการชุมชนในการจัดสวัสดิการ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลถือว่าเป็นตัวบอกความยั่งยืนของกระบวนการชุมชน

2.การออกแบบวิธีดำเนินการวิจัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) การให้ความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมถือว่าเป็นสาระสำคัญของการทำงาน ฉะนั้นทุกขั้นตอนถือว่ามีความสำคัญ ซึ่งความสำคัญที่ว่าจะประกอบด้วย

2.1 การจัดสนทนากลุ่มย่อยในเวทีกลุ่มย่อยระดับกลุ่มบ้าน ที่เน้นกลุ่มเป้าหมายสองระดับด้วยกันคือ กลุ่มแกนนำชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการในชุมชนหมู่บ้าน ในการสนทนากลุ่มย่อยจะร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบและค้นหาความหมายร่วมในการจัดสวัสดิการ หลังจากนั้นก็จะไปจัดสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มเป้าหมายจริงคือ กลุ่มผู้ยากลำบากในพื้นที่ โดยนำผลที่ได้จากการเป้าหมายแรกมาเทียบเคียงกับปรากฏการณ์ที่สะท้อนผ่านผู้ยากลำบาก หลังจากนั้นก็จะมาร่วมกันสรุปเพื่อนำไปสู่การนิยามและให้ความหมาย ที่เน้นย้ำในกระบวนการแปลความหมายบนเงื่อนไขในบริบทของชุมชนและกลุ่มบ้าน

2.2 การจัดเวทีตำบล เป็นการนำผลที่ได้จากกิจกรรมในเวทีกลุ่มย่อยแต่ละบ้าน พร้อมกับตัวแทนแต่ละบ้านมาร่วมกันพูดคุยและจัดเป็นวาระพิเศษของตำบล ในการจัดสวัสดิการให้กับกลุ่มผู้ยากลำบากโดยอาศัยกิจกรรมที่ประกอบด้วย

2.2.1 การประชุมระดับตำบลเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและกำหนดรูปแบบร่วมกัน
ในส่วนนี้จะมีการนำหลักการ ของการวิจัยมานำเสนอให้ชุมชนให้เข้าใจอันประกอบด้วย
เป้าหมายในเชิงนโยบาย ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการพัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการ
ในอนาคต เพื่อนำไปสู่การชวนคิดชวนคุย เพื่อค้นหารูปแบบที่เหมาะสม หลังจากนั้น

2.2.2 การพัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการระดับตำบล จะใช้หลักการของ
การจัดการความรู้เข้ามาเป็นเครื่องมือ หมายความว่า จะเน้นการเตรียมความรู้ก่อนทำ
การเน้นย้ำการเรียนรู้ระหว่างทำ และการสรุปความรู้หลังทำ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็น
ชุดความรู้เด่นแต่ละตำบลหรือในกระบวนการวิจัยเรียกว่า “การจัดสวัสดิการดีๆ ในแต่ละ
ตำบล” เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างตำบลใน เวทีระดับอำเภอ

2.3 การจัดเวทีในระดับอำเภอ เป็นกิจกรรมที่นำของดีแต่ละตำบลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ในลักษณะของการจัดเวทีไขว้ความรู้ระหว่างตำบล ผ่านเรื่องเล่าของดีแต่ละตำบล และรวมกัน
ประมวลเพื่อนำไปสู่การกำหนดรูปแบบการจัดสวัสดิการในระดับอำเภอ โดยผ่านกิจกรรม
“การทอดผ้ากบฏสวัสดิการคนดอยสะเก็ด”

2.4 ความต่อเนื่องของกระบวนการ หลังจากการจัดเวทีในระดับอำเภอ และดำเนินกิจกรรม
การทอดผ้าป่า แล้ว ได้มีการกำหนดกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการตั้งคณะทำงาน/กรรมการ กองบุญ
สวัสดิการดอยสะเก็ด ในรูปแบบโครงสร้างที่มีระบบความสัมพันธ์ในรูปแบบเครือข่าย และ
มีการกำหนดแผนการบริหารจัดการ “กองทุนสวัสดิการคนดอยสะเก็ด” และแผนการช่วยเหลือ
โดยอาศัยการจัดเวทีสัญจรในแต่ละตำบล และแผนการระดมทุนในแต่ละปี ซึ่งมีระบบฐานข้อมูล
เป็นเครื่องมือในการกำกับและออกแบบกิจกรรมอย่างต่อเนื่องของกระบวนการจัดสวัสดิการ“